Informator
URZĘDU MIASTA CZĘSTOCHOWY
ISSN 1731-2337

Inwestycje publiczne Miasta Częstochowy współfinansowane z programów i funduszy europejskich

Stowarzyszenie, a później członkostwo Polski w Unii Europejskiej, umożliwiło samorządom terytorialnym pozyskiwanie środków finansowych na realizację inwestycji z programów i funduszy europejskich: przedakcesyjnych, tj. ISPA czy PHARE i poakcesyjnych: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego i Funduszu Spójności. Z możliwości ubiegania się o dotacje z funduszy unijnych skorzystało również Miasto Częstochowa. Inwestycje publiczne realizowane przy współudziale środków UE miały na celu głównie poprawę stanu i przepustowości sieci dróg lokalnych, jak również lepsze ich skomunikowanie z drogami krajowymi oraz rozbudowę systemu kanalizacji w mieście.

W latach 2002–2003, przed przystąpieniem Polski do UE, Częstochowa pozyskała środki z programów przedakcesyjnych m.in. na zadanie pn.: "Oczyszczanie ścieków i uzdatnianie wody pitnej w Częstochowie" ze środków ISPA - w kwocie 23 mln 456 tys. EUR.
Od 2004 r., po wejściu Polski do UE, zaistniała możliwość realizacji inwestycji również przy udziale funduszy strukturalnych.

Częstochowa w latach 2002-2006 pozyskała środki na realizację następujących projektów z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (projekty realizowane w latach 2004-2008):

- **"Usprawnienie dostępności komunikacyjnej terenów Strefy Aktywności Gospodarczej"** – dotacja ZPORR: 3,43 mln PLN. Jest to II etap projektu realizowanego ze środków PHARE. Celem projektu było usprawnienie połączenia centrum przemysłowo-handlowego, którego powstanie zakładane jest na terenach poprzemysłowych Huty Częstochowa z drogą krajową nr 1 oraz z pozostałymi częściami miasta.
- **"Usprawnienie przejazdu w południowym korytarzu tranzytowym w Częstochowie"** – dotacja SPO-T: 26,16 mln PLN. Zakres projektu obejmował budowę wiaduktu na ul. Jagiellońskiej w Częstochowie. Inwestycja usprawniła przejazd oraz poprawiła obsługę komunikacyjną poprzez likwidację kolizyjnego skrzyżowania z linią kolejową.
- **"Budowa Zakładu Zagospodarowania Odpadów przy Częstochowskim Przedsiębiorstwie Komunalnym Sp. z o.o."** - dotacja ZPORR: 14,24 mln PLN. Celem projektu jest poprawa systemu zarządzania środowiskiem naturalnym, ograniczenie ilości zanieczyszczeń przedostających się do gleby, powietrza oraz wody, poprzez minimalizację ilości wytwarzanych odpadów oraz wprowadzenie zgodnego z normami europejskimi systemu ich odzysku i unieszkodliwiania.
- **"Rewaloryzacja Parków Podjasnogórskich w Częstochowie – Park im. S. Staszica, Park im. 3 Maja"** – dotacja ZPORR: 3,57 mln PLN. Parki stanowią otoczenie Jasnej Góry – miejsca, do którego pielgrzymuje ok. 4,5 mln osób każdego roku.
- **"Budowa infrastruktury dla rozwoju przedsiębiorczości"** – dotacja SPO WKP: 20,13 mln PLN. Celem projektu jest stymulowanie rozwoju gospodarczego Częstochowy, a pośrednio również subregionu częstochowskiego. Przygotowane zostaną atrakcyjne powierzchnie produkcyjne i biurowe, na których przedsiębiorstwa, przede wszystkim małe i średnie, będą mogły prowadzić działalność gospodarczą.
- **"System elektronicznej komunikacji administracji publicznej Województwa Śląskiego"**, projekt realizowany w ramach konsorcjum samorządów, w którym liderem jest Województwo Śląskie, dotacja ZPORR dla Częstochowy: 444 tys. PLN. Celem głównym projektu jest stworzenie warunków dla upowszechnienia e-usług publicznych w regionie oraz wzrost efektywności pracy administracji, także w zakresie obsługi mieszkańców.
- **„Miejski System Informacji Turystycznej"**, dotacja ZPORR 3,3 mln PLN. Celem projektu jest ułatwienie turystom i pielgrzymów przybywającym licznie do Częstochowy dostępu do informacji turystycznej i wielu usług przy pomocy nowoczesnych narzędzi – infomatów oraz informacji wizualnej.

Oprócz funduszy i programów pomocowych Unii Europejskiej, Częstochowa ubiega się o dotację na realizację inwestycji z innych źródeł zewnętrznych, np. z "Programu łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego" (finansowanego ze środków krajowych w ramach kredytu Banku Rozwoju Rady Europy). Program określa priorytety rozwoju, do których należą: rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności województwa, wzmocnienie zasobów ludzkich oraz wzrost konkurencyjności gospodarki.

W ramach tego Programu Częstochowa uzyskała dofinansowanie m.in. na realizację następujących inwestycji:

- **"Renowacja Zespołu Budynków Ratusza Miejskiego"** – dotacja: 2 mln PLN
- **"Usprawnienie połączenie DK–43 z północną częścią miasta oraz DK-1 z ominięciem zabytkowego układu urbanistycznego obszaru Jasnej Góry"** – dotacja: 1,12 mln PLN
- **"Remont odtworzeniowy wraz z przebudową i modernizacją budynku zabytkowego przy Alei Najświętszej Maryi Panny 24 w Częstochowie"** – dotacja: 1,1 mln PLN
- **"Przebudowa skrzyżowania ul. Wręczyckiej z ul. Białostocką i ul. Dobrzyńską"** - dotacja: 420 tys. PLN
- **"Modernizacja obiektów Młodzieżowego Domu Kultury – Pałac Hantkego (remont), pływalnia (przebudowa i remont) oraz zagospodarowanie terenu przy ul. Łukasińskiego 68 w Częstochowie"** - dotacja: 2,85 mln PLN.

Z funduszy i programów pomocowych Unii Europejskiej Miasto Częstochowa pozyskało na realizację inwestycji publicznych w latach 2002 – 2006: 71 mln 282 tys. PLN oraz 21 mln 777 tys. EUR. Suma dotacji z "Programu łagodzenia w regionie śląskim skutków restrukturyzacji zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego" wyniosła: 7 mln 487 tys. PLN. Ogółem suma pozyskanych środków na inwestycje publiczne Miasta Częstochowy w latach 2002 – 2006 to 162 mln 575 tys. PLN.

Warto również podkreślić, iż Miasto i jego jednostki realizują projekty tzw. „miękkie" współfinansowane przede wszystkim z Europejskiego Funduszu Społecznego, projekty stypendialne dla młodzieży szkół ponadgmnazjalnych i studentów (w ramach ZPORR) oraz z zakresu aktywizacji lokalnego rynku pracy (w ramach SPORZL), na które pozyskano w latach 2002-2006: 19 mln 39 tys. PLN.
Częstochowa realizuje m.in. projekt turystyczny w ramach Programu INTERREG III C - Inicjatywy Wspólnotowej pn. COESIMA - Europejska Współpraca Ważnych Ośrodków Pielgrzymkowych (projekt obejmuje miasta: Częstochowę, Altötting, Fatimę, Loreto, Lourdes, Patmos oraz Santiago de Compostela) oraz projekty informatyczne: OneStopGov i SAKE w ramach VI Programu Ramowego Unii Europejskiej.

Łączna suma pozyskanych przez Miasto Częstochowę dotacji na realizację wszystkich projektów w latach 2002-2006 wyniosła: 185 mln 626 tys. PLN.

Miasta partnerskie Częstochowy
w ramach współpracy międzynarodowej

ALTÖTTING, Niemcy, www.altoetting.de
Liczba mieszkańców: 12.500. Miasteczko położone w malowniczej Górnej Bawarii. Od 1489r. jest celem pielgrzymowania za sprawą Czarnej Madonny. Zabytkowa oktogonowa kaplica, w której znajduje się Cudowny Obraz Czarnej Madonny z Altötting została wzniesiona ok. 700r. Natomiast sam Cudowny Obraz pochodzi z ok. 1330r. W ołtarzu głównym w kaplicy znajdują się srebrne urny m.in. z sercami książąt bawarskich, biskupów oraz sześciu królów bawarskich od Maksymiliana I Józefa po Ludwika III. Altötting to miasteczko tętniące życiem centrum starej krainy rolniczej. Charakteryzuje się różnorodnością życia muzycznego. Altötting nazywane jest również Sercem Bawarii. Niedaleko Altötting leży Marktl am Inn, miejsce urodzenia Ojca Świętego Benedykta XVI.

BETLEJEM, Autonomia Palestyńska, www.bethlehem-city.org
Liczba mieszkańców: 27.000. Miasto położone na Zachodnim Brzegu Jordanu, w palestyńskiej strefie autonomicznej. Nowoczesne Betlejem jest centrum handlowym ściśle powiązanym z Jerozolimą. Znajduje się na terenie górzystym, 10 km na południe od Starego Miasta Jerozolimy. Turystyka odgrywa główną rolę w rozwoju gospodarki. Rocznie do Betlejem przybywa ok. 2 mln odwiedzających. Poza turystyką dobrze rozwija się rzemiosło artystyczne. Inne gałęzie przemysłu to: tekstylny, chemiczny i obróbka kamienia.

GRAZ, Austria, www.graz.at
Liczba mieszkańców: 250.000. Miasto w południowo-wschodniej Austrii jest stolicą kraju związkowego Styrii. Między XIV a XVIIw. było siedzibą Habsburgów styryjskich. Najważniejsze zabytki to XV - wieczna barokowa katedra, liczne kościoły gotyckie i barokowe, renesansowy Landhaus z XVIw., mauzoleum cesarza Ferdynanda II z pocz. XVII w., ruiny zamku oraz XVII - wieczny arsenał z bogatym zbiorem broni. Starówka wpisana na listę UNESCO. Graz jest drugim co do wielkości miastem Austrii, dużym ośrodkiem przemysłowym i handlowym. Ważny węzeł komunikacji drogowej i kolejowej. Ośrodek kulturalno-naukowy, siedziba placówek badawczych, szkół wyższych, w tym założonego w 1686r. uniwersytetu.

LORETO, Włochy, www.loreto.it
Liczba mieszkańców: 11.000. Miasteczko w środkowych Włoszech w regionie Marche, na południe od Ankony, jest ośrodkiem pielgrzymkowym. Najważniejszym miejscem kultu maryjnego jest Święty Domek, który przechowuje nazaretański dom Maryi. Plac Madonny otoczony jest pięknymi pałacami z XVIIw. Bazylika zbudowana jest w stylu późnogotyckim. W ciągu wieków na wzgórze loretańskie pielgrzymowało wielu Polaków, m.in.: św. St. Kostka, M.M. Kolbe, Jan Paweł II oraz kardynał S. Wyszyński. Na Cmentarzu Polskim w Loreto, w 1080 grobach spoczywają polscy żołnierze polegli w czasie II wojny światowej.

LOURDES, Francja, www.lourdes-france.com
Liczba mieszkańców: 15.000. Miasteczko leżące w południowo-zachodniej części departamentu Hautes-Pyrénées u podnóża Pirenejów, jest znanym na świecie ośrodkiem kultu religijnego. W 1858r. Bernadecie Soubirous ubogiej dziewczynce, w grocie zwanej Massabielle, ukazała się Matka Boska. Nad grotą wybudowano 3 świątynie, z których najważniejsza jest Bazylika Różańcowa Najświętszej Maryi Panny. Wybudowana w stylu romańsko-bizantyjskim słynie ze wspaniałych, unikatowych mozaik. Do Lourdes przybywa każdego roku ok. 5 milionów turystów i pielgrzymów z całego świata. Lourdes to drugie miasto we Francji pod względem liczby hoteli.

MARIAZELL, Austria, www.mariazell.at
Liczba mieszkańców: 3.000. Miasteczko położone we wschodniej Austrii na północy styryjskich Alp, jest od ponad 850 lat ośrodkiem pielgrzymkowym i centrum religijnym katolickich naroków naddunajskich, w którym czczona jest Magna Mater Austriae, Magna Hungarorum Domina i Mater Gentium Slavorum. Mnich Magnus z klasztoru benedyktynów w St. Lambrecht przeniósł tu wyrzeźbioną w drzewie lipowym figurkę Maryi z XIIw. Od małej celi znajdującej się nad figurą pochodzi nazwa Mariazell. Bazylika stojąca w środku wspaniałego krajobrazu górskiego pochodzi z XIV i XVIIw.

NAZARET, Izrael, www.nazarethinfo.org
Liczba mieszkańców: 60.000. Miasto Nazaret leży w dolnej części Galilei, niedaleko jeziora Sea of Galilee. Jest to największe miasto arabskie w Izraelu z populacją ponad 60.000 mieszkańców (50 % – chrześcijanie, 50% muzułmanie). Ze względu na swoje historyczne i religijne znaczenie Nazaret jest celem pielgrzymów i chrześcijan z całego świata. Ok. 50% turystów, przyjeżdżających do Izraela zwiedza Nazaret. Rocznie do miasta przybywa ok. milion turystów. Najważniejsze miejsce dla chrześcijan to Bazylika Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny, uznana za najpiękniejszą świątynię katolicką Bliskiego Wschodu.

OUREM/FATIMA, Portugalia, www.cm-ourem.pt
Liczba mieszkańców: 46.000. Miejscowość położona w środkowej Portugalii w dystrykcie Santarem, jest jednym ze światowych ośrodków kultu maryjnego, upamiętniającym objawienie się w 1917r. Matki Bożej trojgu dzieciom, które kościół katolicki uznał w 1930r. za cud. W latach 1928-53 w miejscu objawień wzniesiono bazylikę Matki Bożej Różańcowej. W 1967r. ponad milion pielgrzymów uczestniczyło we mszy świętej celebrowanej przez papieża Pawła VI. Struktura miejscowości jest typowo wiejska. Przeważa działalność usługowa, ze względu na dużą liczbę pielgrzymów dobrze rozwija się handel i hotelarstwo. W przemyśle duże znaczenie ma budownictwo, natomiast w rolnictwie przeważają gospodarstwa rodzinne.

PFORZHEIM, Niemcy, www.pforzheim.de
Liczba mieszkańców: 115.500. Miasto położone w Północnym Schwarzwaldzie, w kraju związkowym Badenia-Wirtembergia, znane od średniowiecza z wyrobu biżuterii i obróbki kamieni szlachetnych. Mimo, że ślady historyczne sięgają czasów Rzymian, miasto nie zachowało starej zabudowy, niewiele jest też zabytków świadczących o bogatej przeszłości historycznej. Pforzheim to ośrodek kultury oraz klubów sportowych skupiających ok. 34.000 sportowców. W mieście dobrze rozwinięty jest przemysł precyzyjny (zegarki), metalowy, elektroniczny, papierniczy, poligraficzny i maszynowy. Z uwagi na świetnie prosperujący przemysł złotniczo-jubilerski Pforzheim określany jest bardzo często mianem "Złotego Miasta - Goldstadt".

REZEKNE, Łotwa, www.rezekne.lv
Liczba mieszkańców: 43.000. Miasto we wschodniej części Łotwy, powstało wokół zamku wybudowanego w 1285r. przez Zakon Kawalerów Mieczowych. Dobrze rozwinięty przemysł spożywczy, metalowy, elektrotechniczny oraz włókienniczy. Ważny węzeł komunikacji kolejowej.

SOUTH BEND, USA, www.ci.south-bend.in.us/
Liczba mieszkańców: 107.789. Miasto South Bend leży w północno-centralnej części Indiany, graniczy ze stanem Michigan, popularnie zwanym „Michiana". Michiana – urozmaicony obszar o silnej ekonomii opartej na mieszance rolnictwa, rzemiosła, handlu i przemysłu. Inne walory i atrakcje terenu South Bend to między innymi: East Race Waterway i East Bank, Orkiestra Symfoniczna South Bend, Muzeum Narodowe Studebaker, Muzeum Czekolady South Bend, Festiwal Lato w Mieście, Festiwal Grecki. Miasto posiada własne lotnisko South Bend Regional Airport. W mieście znajdują się dwa uniwersytety: Notre Dame oraz Indiana University South Bend.

SZAWLE, Litwa, www.siauliai.lt
Liczba mieszkańców: 134.000. Miasto położone na wschód od Kłajpedy, ważny ośrodek przemysłowy, komunikacyjny i kulturalnonaukowy. Na uwagę zasługuje renesansowa katedra pod wezwaniem św. Piotra i Pawła, 21 - metrowy zegar słoneczny, który powstał z okazji jubileuszu 750-lecia miasta. Ok. 12 km od miasta znajduje się Góra Krzyży. Pierwszy krzyż najprawdopodobniej ustawiono tam tuż po powstaniu listopadowym 1831r. Od tamtej pory, aż do chwili obecnej z każdym rokiem przybywają nowe krzyże, będące symbolem zadumy, dziękczynienia czy nadziei. Jest ich obecnie ponad 50.000. Podczas wizyty w 1993r. papież Jan Paweł II celebrował na Górze Krzyży mszę świętą.

ZAPOPAN, Meksyk
Liczba mieszkańców: 1 100 000. Miasto leży w Stanie Jalisco. Wchodzi w skład obszaru miejskiego Guadalajary (1,9 mln mieszkańców). Jest ważnym ośrodkiem gospodarczym, naukowym, kulturalnym i pielgrzymkowym. Bazylika w Zapopan mieści jeden z najbardziej czczonych w Meksyku obiektów religijnych: Matkę Boską z Zapopan, małą, ulepioną z masy kukurydzianej figurkę. Na początku pory deszczowej wizerunek Matki Boskiej z Zapopan, patronki Jalisco, jest niesiony podczas procesji do Guadalajary, przechodząc przez 130 parafii w całej metropolii. Następnie, 12 grudnia, wraca do Zapopan, czemu towarzyszą imponujące rzesze pielgrzymów – ponad milion osób.

Wydawca: Urząd Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13, 42-217 Częstochowa,
tel. (034) 370 71 00 (centr.); fax (034) 370 71 70, www.czestochowa.pl, e-mail: info@czestochowa.um.gov.pl
Wydział Komunikacji Społecznej UM, tel. (034) 370 73 27, e-mail: kos@czestochowa.um.gov.pl